

Apostolul

REVISTĂ DIDACTICĂ ȘI LITERARĂ

BIBLIOTECA
DOCUMENTARĂ
ORAȘUL PIATRA NEAJE

REDACTIA și ADMINISTRAȚIA
C. LUCHIAN, REVIZORATUL ȘCOLAR PIATRA-N.

1779

A P O S T O L U L

REVISTĂ DIDACTICĂ ȘI LITERARĂ PENTRU INVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

apare odată pe lună sub îngrijirea unui cerc de colaborare compus din:

C. LUCHIAN, V. GABOREANU, V. SCRIPCARIU,
N. PODOLEANU, M. STAMATE, I. RAFAIL,
M. AVADANEI, TEOFAN MACOVEI, GH. CIREȘ,
I. STROIA, Pr. ȘT. ROMANESCU

ABONAMENTUL 60 LEI ANUAL, plătit în două rate. Abonament de susținere 200 lei anual. Cine achită acest abonament, face parte de drept din membrii cercului de colaborare al revistei. Corpul didactic pimar din jud. Neamț, vor achita abonamentul în două rate de câte 30 lei prin d-nii delegați însărcinați cu plata salariului. Prima rată se va achita din salariul de pe luna Noembrie, iar a II-a rată din salariul de pe luna Febr. Ceilalți abonați vor achita prin mandat poștal

Oricine reține un număr al revistei, se consideră abonat.

CUPRINSUL

Au plecat patru tineri	„APOSTOLUL“
Octav Dimitriu	M. STAMATE și M. AVADANEI
Mihai Crăciun	TEOFAN MACOVEI
La moartea lui M. Crăciun (versuri)	PETRU POPOVICI
Ștefan Lefter	D. DOMINTE
Intuiția indirectă	D. ȚIPA
Caracterul: temelia societății	M. STAMATE
Sentimentul inferiorității la copil	IOAN POPA
Să-i căutăm	GR. STURZU
Invățătorul și cultura	V. CIUBOTARIU
Fișa individualității școlarului	GH. BOANCĂ
Spicuri	* * *
Concursul de „Compuneri libere-ilustrate“	„APOSTOLUL“
Dela ad-ția și redacția reviste
Recenzii: Crimă și pedeapsă de Dostoevschi	VIERU

Au plecat patru tineri...

S'au stins din viață trei dascăli tineri, trei ostași în plină vigoare, din armata culturii naționale: Octav Dimitriu dela Tg. Neamț, Mihai Crăciun dela Balan Mastacăn și Ștefan Leifer dela Țibucani.

Au închis pe veci ochii, lăsând în urmă câte o familie înfiripată cu dragoste și sacrificiu — o soție nemângâiată și odrasle orfane, lipsite de stâlpul cel mai puternic: Tata.—

Tustrei s'au stins în floarea vârstei 29—31 ani, tocmai atunci când familia și școala așteptau dela ei dovada plinătății și maturității, supremul avânt și efortul sufletesc al apostolului conștient de chemarea lui și oțelit în lupta contra întunericului.

Viața grea în care se zbate dascălimea noastră primară, cu lipsurile și mizeriile ce se pun în cale, a cuprins în ițele ei și pe acești trei tineri și roși de boala muncitorului intelectual, au plecat pentru totdeauna în lumea Nirvanei. Ei și-au dat obștescul sfârșit în plină luptă și sunt duși la locul de odihnă ca niște adevărați eroi. Sunt eroii culturii, eroii ideei de pace și consolidare. Sunt favoriții apărătorilor de mâine ai neamului și ale fruntariilor.

Pierderea lor, a impresionat adânc dascălimea noastră tânără, care-și vede rândurile rărite chiar dela începutul activității ei.

Deaceia regretăm din adâncul sufletului nostru, moartea de timpurie a celor trei colegi și exprimăm familiilor neconsolate, sincere condoleanțe.

Sufletele noastre sunt zguduite de un nou fior de durere și întristare: în momentul când exprimam adâncul nostru regret pentru moartea celor trei camarazi, ne vine trista veste a morții tinerei învățătoare Ecaterina V. Ioniță dela Oglinzi, roasă și ea de aceeași nemiloasă boală. Venită din Județul Bacău, se căsătorește cu colegul dela aceeași școală D-l V. Ioniță, inv. director. Numai după 2 ½ ani dela această căsătorie, pleacă și ea în lumea dreptilor, lăsând în urmă un copilăș și un soț nemângâiat. Ecaterina V. Ioniță este victima localurilor mizerabile de școli, în care și-a desfășurat cei șase ani de activitate, fiind în vârstă de 26 de ani.

Fie-i țărâna ușoară, alături de cei trei camarazi plecați mai înainte.

„APOSTOLUL“

† Octav Dimitriu

„Moartea nemiloasă răpește în pragul primăverii și în floarea tinereții, din mijlocul luptei și activității școlii, pe tânărul și inimosul coleg: Octav Dimitriu.

A fost un entuziast, plin de speranțe și încrezător în triunful crezului nostru dăscălesc, din care se hrănea în activitatea sa socială și se mândrea în orice împrejurare că este învățător.

O soartă nemiloasă ni-l smulge nouă spre a nu ne putea împăca cu gândul că nu-l vom mai vedea, familiei sale dragi și greu încercate, societății care-l agreia, și'n mijlocul căreia era un element activ și spiritual, încât nimeni nu se poate gândi decât cu adânc regret că acest simpatic învățător a trecut prea de timpuriu pe tărâmul de dincolo, unde necunoscutul învâluie totul.

O soție nemângâiată, o fiică drăgălașă ca un înger orfană și o sumedenie de colegi cu întristare gândindu-se la pierderea lui.

Note biografice: Octav Dimitriu s'a născut la 1906, Martie 31, în satul Cârjoaia, comuna Băiceni jud. Iași, fiu al preotului C. Dimitriu un venerabil bătrân pensionar.

Școala primară a urmat-o în satul natal.

Școală normală o urmează în Folticeni, absolvind-o în 1927. Activ și curajos, dornic de muncă, ceru să fie numit în Basarabia și'n anul școlar 1927|28, a funcționat ca învățător într'un sat din Basarabia. În 1928 își face stagiul militar și'n vara din 1929 și până la 1 Sept. fu secretar al liceului „Nicu Gane“ din Folticeni. La 8 Sept. 1929 s'a căsătorit cu D-ra Florica Todicescu, o vrednică figură de dăscăliță din Tg. Neamț. În anul școlar 1929|30 a fost detașat ca învățător la școala No. 2 băeți din Tg. Neamț, unde și-a făcut cu zel datoria. A mai funcționat ca învățător din acel an încoace la școlile din Răbaca, Vânători, Blebea și în acest an școlar era detașat de la Blebea la școala No. 2 băeți din Tg. Neamț, unde îl găsi nemiloasa moarte—în urma unei gripe complicate de care suferi și pe care—trupul lui firav și aprins nu o putu birui.

Corpul didactic perde un bun coleg și-un suflet de elită, care entuziasmat și cinstit, sădea pe ogorul școlii frânturi din sufletul său vibrant și conștiincios.

Fie-i memoria veșnică în amintirea acelor ce l-au prețuit.

M. D. STAMATE

La mormântul lui Octav Dumitriu.

Ca o candelă lovită de furtună, s'a dus dintre noi acel ce a fost Octav Dimitriu! Tributul morții necruțătoare l-a plătit, așa de dureros, când nimeni nu se aștepta.

În zorii primăverii înviorătoare, care răscolește toate rezervele vieții sufletești, pentru a deveni mama nădăjduirilor cu care ne mângâem, Octav Dimitriu ne-a lăsat sănătate, mutându-se în cele de veci, unde: „nu este durere, nici întristare, nici suspin“. Căci, suspinul a rămas aici pentru noi, care ne-am oprit mintea în loc la auzul tristei vești, că din primăvara vieții el a fost secerat.

Ager și inimos, plin de energie — cum îl știam toți — i-a fost dat să-și îndeplinească datoria, într'un chip care i-a pregătit — fără greș — fatalul sfârșit. Învățător la Ingărești, el făcea zilnic drumul, de aproape 20 km., dela Tg. Neamț — unde-și avea familia; apoi la Vânătorii Neamțului iar în ultimul an la Blebea.

Departe de căminu-i, pe care l-a văduvit acum, atât de trist, totdeauna și-a făcut slujba, pentru a se apropia, așa de repede, de desnodământul amar, cu care a plătit truda unei vieți închinată datoriei, prin greutăți care l-au răpus.

Moartea lui Octav Dimitriu, a zguduit pe toți acei cari numărăm cam tot atâția ani cât număra el, mai cu seamă că nu e singurul plecat dintre noi astăzi, ci la câteva zile, l-au urmat încă doi colegi, Ștefan Lefter și Mihai Crăciun tot așa de tineri ca și dânsul.

În chipurile trudite ale învățătorilor ce-și fac slujba, adesea în condițiuni neigienice, sau grele — microbul distrugător, găsește totdeauna cel mai prielnic teren pentru a-și îndeplini rolul nefast, căruia i-a căzut victimă Dimitriu.

Veșnică-i va fi amintirea între noi, pe care vom păstra-o ca pe o neprețuită jertfă a datoriei.

Să-i fie țărâna ușoară.

MIHAI AVADANEI

† Mihai C. Crăciun.

Școala primară din jud. Neamț a pierdut, într'o singură săptămână, trei tineri luptători pe ogorul culturii.

Unul din acești pionieri a fost Mihai Crăciun dela șc. din Balanu.

Înainte de a pomeni despre câteva note biografice, nu pot trece cu vederea doliul satului, în care Crăciun a muncit numai câțiva ani. Peste tot locul, unde căutai să privești, nu vedeai decât fețe plânse ale moșnegilor, femeilor și copiilor din sat ce-ți spuneau câte o amintire despre bunul lor învățător. De-a lungul drumului erau înșirați toți cei ce dădeau cel din urmă salut, aceluia care pentru ultima dată trecea prin satul Balanu, la 17 Mart. 1935!

M. Crăciun n'a stat la Balanu decât câțiva ani! Dar prin felul cum a știut el să-și apropie satul, prin felul prin care a știut a servi de exemplu tuturor, a reușit ca în minimum de timp să adune simpatiile întregului sat.

Născut la Șerbești, la 9 Iulie 1904, fost elev al D lui I. Popa — azi pensionar — Crăciun pleacă dintre noi, înainte de a împlini 31 ani!

Școala normală o face la Piatra-N. de unde absolvă în 1925 printre cei mai distinși elevi ai seriei. Cam pripit la vorbă, depe atunci bănuiam că Mihai Crăciun va fi un om de acțiune. Și așa a fost. Prin Transilvania cât și la școlile din Poeni și Balanu Mihai Crăciun a depus în timpul celor 8 ani de apostolat o muncă încordată — care i-a fost fatală.

În 1928 ia parte la cursurile de perfecționare dela Iași, când, împreună cu alți colegi, își face radioscopia și capătă rezultatul că „*un plămân îi este puțin umbrat*“, fără nici un pericol, i-a spus medicul.

Continuă, până în 1931, cu încordare munca începută, în tovărășia soției sale, tot învățătoare.

Depun amândoi examenul de definitivat în Mart. 1931, reușind cu medii frumoase, între cei aproape 100 de candidați.

După acea dată, fiindu-i soția bolnavă, Crăciun face exces de zel, stând dela orele 8 — 12½ și dela 1 — 5 mereu în clasă, și el puțin predispus pentru microbii descoperiți de Dr. Koch, simte nevoia de concediu, repaos și chiar pleacă la Bisericieni. În vara lui 1933 se simte iarăși bine și se ocupă mereu de clasă și școală. Ia parte activă la toate manifestările colegilor până la sfârșitul lui Ianuar c., când contractează o gripă, ce i-a fost fatală!

Slăbit și de nerecunoscut, M. Crăciun a murit neîmpăcat;

neîmpăcarea i se citea pe față, din încordarea mușchilor feței, spunând că s'a luptat până'n ultimul moment să mai trăiască printre noi, dar n'a mai fost chip!

La înmormântarea dela 17. III c. a lui M. Crăciun au luat parte peste 30 învățători din satele vecine, precum și un mare public din sat și împrejurimi. Au relevat meritele dispărutului câțiva colegi ce l-au cunoscut: I. Iliescu din partea cerc. cult. Borlești, subsemnatul din partea tinerei generații din cari făcea parte și defunctul, Pr. C. Drăgușanu, C. Donea, Al. Crivăț și P. Popovici – Mastacăn.

Slujba funebră a fost oficiată de 6 preoți; iar răspunsurile au fost date de corurile din Mastacăn și din Iapa.

La apusul soarelui, corpul neînsuflețit al lui Crăciun în sunetul jalnic al clopotelor, în plânsetul consătenilor, elevilor și colegilor, a fost scoborât în groapa cimitirului Balanu, închi-zând cu aceasta o pagină tristă a unei tinereți prea sbuciumate și poate neînțeleasă de mulți!

În amintirea bunului camarad și bun coleg, bun gospodar și părinte precum și neobositului Mihai Crăciun să lăsăm să cadă o lacrimă; poate că lipsa lui se va resimți, acum, când se simte mai multă nevoie de brațe vânjoase întru apărarea drepturilor noastre profesionale și acțiunea de luminare a maselor din care a pornit.

Să-i fie țărâna ușoară și amintirea veșnică!

TEOFAN MACOVEI

La moartea lui Mihai Crăciun

Fost învățător și director la școala din satul Balanu comuna Mastacăn Județul Neamț.

MOTTO : Peste clipele vieții,
Visul morții se așterne,
Și-ți acopere ființa
Cu regretele eterne.

*Azi mai trist ca niciodată sună dangătul de clopot,
Iară Bistrița în vale face tot mai mare șgomot.
Și atât vibrarea tristă, cât și valul ce se sfarmă,
N'au lăsat nici un prieten, de trei nopți ca să mai doarmă.*

*Și plângând îmbrățișate dealu'ndoliat și valea,
Tot mai mult și mai departe se întinde astăzi jalea.
Vestind tuturor prin sate c'a murit Mihai Crăciun,
Dascălul atât de vrednic, omul cel atât de bun,*

*Și s'a stins răpus de-o lungă și amară suferință,
Mistuit ca o lumină, cu o veșnică dorință,
Să mai lumineze încă pe micuții copilași,
Care o viață 'ntreagă i-au fost cei mai dragălași.*

*Sufletul lui azi, în ceruri, printre îngeri se răsfață,
Și de-acolo ne vorbește și în taina ne învață;
Să fim buni și drepți în viață că acolo sus în ceruri,
Vom găsi cu toți răsplata veșnicilor adevăruri.*

*Astăzi plânge după tine o soție 'ndoliată,
Care veșnic n'a să poată să mai fie mângâiată.
Căci iubirea ta frumoasă revărsat 'asupra ei,
N'o s'o uite niciodată veșnic isvorând scânteii,*

*Plâng părinții, plâng toți frații, plâng femeele în hohot,
Plânge Bistrița 'ntruna și în veci acelaș clopot.
Plâng colegii mistuindu-și în suspinuri toată jalea,
Plâng elevii tăi ce-ți udă azi cu lacrimi toată calea;*

*Plâng și zidurile școlii care au rămas pustii,
După cel ce pleacă astăzi dispărând în veșnicii,
Plâng și pomii ce-și apleacă ramurile triste 'n vânt,
După cel ce nu mai spune nimănui nici un cuvânt.*

*Azi copii de pretutindenii și colegii de prin sate,
Ți-au adus coroni alese dar cu lacrimi udate.
Și pe toți ce-i lași în urmă o să-ți ducă veșnic dorul,
Și-o să plângă după tine și pădurea și isvorul.*

*Și în clipa când natura pretutindenii reînvie,
Tu în primăvara vieții te-ai pierdut în veșnicie.
Și de tot ce-ai fost în viață ne vorbește astăzi cerul,
Căci te plânge tot norodul și în rugăciuni tot clerul!*

*Un sobor de șase preoți cu o rară 'nțelepciune,
Cântă 'njurul tău și 'nalță cea mai sfântă rugăciune.
Care ajunge pân 'la ceruri și acolo se așterne,
Ca să-ți fie dulce somnul fericirilor eterne.*

*Dar la tot ce lași în urmă, ești nepăsător și rece,
Căci acolo sus în ceruri, altă viață vei petrece.
Și deși corpul tău astăzi nu mai este decât lut,
Ne 'nchinăm în fața-ți stinsă dându-ți ultimul salut.*

*Astfel dar când toată viața și-o 'nchina învățaturii,
A 'nchis ochi frânt de boală și de legile naturii.
Și în timp ce vechiul clopot își repetă tristul cânt,
Mihăiță se coboară pe toți vecii în mormânt.*

PETRU POPOVICI — Mastacăn

† Ștefan Lefter

În ziua de 14 Martie a. c. și-a dat obștescul sfârșit, după o scurtă suferință — în spitalul județian din Piatra-N. — Ștefan Lefter învățător și directorul școlii din Tibucanii de sus.

Moartea l-a răpit în floarea vârstei — 31 ani —, acum când era mai necesar, atât familiei cât și societății.

Născut în comuna Butnărești jud. Roman, în anul 1904, a făcut școala primară în acel sat, a trecut la școala normală «V. Lupu» din Iași pe care a absolvit-o în anul 1923.

A fost învățător în Basarabia, în jud. Roman iar din 1928 la școala din Țibucani de sus.

Om muncitor, rob misiunii sale nu se mulțumea numai cu munca din clasă. A înființat și condus cu multă pricepere, banca populară, obștea de cumpărare, cămin cultural.

Prin Ștefan Lefter școala pierde un slujitor credincios, învățătorii un coleg devotat, soția un soț idial și copilașii un tată bun.

În ziua de 17 Martie c. — zi frumoasă cu soare blând de început de primăvară, când toate vietățile se reintorc la viață, trupul neinsuflețit — al celui ce a fost „Fani al nostru” — a fost redat pământului din care a fost făcut.

Satul întreg l-a plâns; l-a plâns familia, l-au plâns școlarii — rămași la mijloc de cale fără călăuză — l-au plâns colegii și cunoscuții.

Amintirea icoanei lui blânde, va stărui multă vreme în sufletele celor ce l-au cunoscut și înțeles.

Domnul să-l odihnească în pace!

D. DOMINTE

Intuiția indirectă.

Prin intuiția indirectă se înțelege acea intuiție care prezintă elevilor comunicațiunea ideii prin ajutorul vorbirii.

Observațiunea ne conduce a cunoaște lucrurile și faptele; raționamentul le ordonează și le explică calitățile lor, făcându-ne să înțelegem cauzele, efectele și raporturile, pentru ca să putem scoate din acestea, cunoștințe practice.

În intuiția indirectă se va ține seamă, mai mult ca la intuiția directă, de fondul apercptiv al copilului, căci cunoștințele noi se clădesc greu fără o prealabilă pregătire.

Dacă copilului îi lipsește obiectul sau fenomenul, faceți-i să apară în fața sa tablouri sau imagini plastice, construite pe terenul apercptiv”. Nu

trebuie lăsat copilul să-și croiască iluzii false despre obiecte, care pot fi intuite. Noțiunile și legile să se caute în comparații cu realitatea; cauza și efectul, mijlocul și scopul la fel.

Pentru intuiția indirectă ne vom folosi de descrieri, tablouri artistice, reprezentări prin asemănare, filme cinematografice ș. a.

Descrierea se întrebuițează mai ales în geografie și șt. naturale, acolo unde lipsește materialul concret și aproape la toate celelalte discipline ca: religia, istoria, limbi, geometrie ș. a.

Se va proceda la descompunerea reală sau închipuită a obiectului în părțile sale.

Propunătorul va face descrierea după un plan stabilit și va avea două feluri de întrebări:

1. Întrebări conducătoare, de directivă și
2. Întrebări referitoare la notele caracteristice.

Întrebările conducătoare pot fi scrise și pe tablă. Descrierea trebuie să se identifice cu obiectul sau cu tabloul, schițele sau planurile. Noi suntem obligați a trece prăpastia dintre mijloacele numite de învățământ și intuirea realității dintre reprezentarea care trebuie propusă și percepția nemijlocită senzuală. „In orice descriere se va pune viață acolo unde este moarte; a transforma ce este în realitate simultan, într'o realitate mișcata și o succesiune vie (Mathias op. cit. p. 95).

Descrierea are menirea de a plasticiza acele locuri și lucruri ce nu pot fi văzute și intuite în mod direct. Cuvântul va ține locul obiectului. Pentru aceasta se cere propunătorului de a ști să pătrundă cu gândirea în totalitatea obiectelor și de a se da copiilor părțile esențiale și caracteristice pentru ași forma imaginile ce trebuie să înlocuiască realitatea concretă. Tablourile artistice, filmele cinematografice, fotografiile ne pot da imagini, ce nu s'ar putea vedea niciodată.

Intuiția indirectă se folosește și de mijlocul analogiilor, acolo unde nu se găsesc nici tablouri, nici filme și nici cu ajutorul descrierii nu se poate da imaginea. Căutăm deci un obiect asemănător cu acel pe care vrem să-l descriem și pe baza unor însușiri comune și caracteristice, formăm imaginea obiectului de cercetat. Pentru ca analogiile să fie făcute în mod precis, trebuie ca termenul de comparație să fie cât mai apropiat de termenul comparat.

La științele naturale: botanistul nu trebuie să dea o descriere sistematică, ci trebuie să pună mâna pe belșugul vieții, descriind cum se descolță o plantă dela sământă și până la ultima pârțică. La fel va face și propunătorul, ca să toarne viață în tot ce este fără suflare.

La geografie prin descriere se poate înlocui o hartă, ba chiar un ținut în așa fel, ca un copil să trăiască realitatea.

Învățământul istoriei ar fi bine să se pătrundă de multă viață plastică. Istoria veche și a personalităților trecute se pot apropia prin compararea în raporturi asemănătoare din stările noastre civile și politice.

Totul trebuie întrebuițat pentru a plasticiza viața istorică cu forme cât mai multe și bogate: muzee edificii publice.

Descrierea personalităților joacă un rol covârșitor în formarea caracterului elevilor, chiar din cursul supra primar.

Limba maternă va lua forma vie, prin întrebuițarea cuvintelor cât mai apropiate de lucrurile reale și să se evite cât mai mult întrebuițarea cuvintelor care sunt abstracte ca fond: „Fraza plastică este izvorul construcției limpezi”.

Religia și morala. Nu trebuie să dăm reguli abstracte și a predica principii morale, ci a prezenta copiilor figuri plastice în care l-au dezvoltat ideile etice sau tablouri care sunt în stare să concretizeze evenimentele etice.

Mântuitorul pentru a fi mai concret în expunerile sale, se folosea de pilde sau parabola, din care scotea învățătarile morale religioase.

Să nu dăm definiții abstracte, ci să căutăm exemple din care să scoatem reguli de viață.

La noțiunile etice să ținem seamă de izvoarele puterii de intuiție ale copiului. Realitatea este cel mai bun teren de exploatat în favoarea copilului.

La etică și religie mai greu se obține rezultatele dorite, fiindcă progresiv se naște acel fond sufletesc aperceptiv pentru complectarea noțiunilor.

Intuiția este mijlocul cel mai eficace pentru a putea să strecurăm în mintea și sufletul copilului un capital de cunoștințe, pe care să le înțeleagă, să le aprofundeze și să fie în stare să le folosească atunci când are nevoie.

Educatorul care va ține seamă de metodele intuitive: directă și indirectă, pe care le-am schițat numai, în numărul trecut și prezent al revistei noastre „Apostolul“, va putea să ducă la bun sfârșit opera mare de consolidare și prosperare a firei umane, pentru progresul învățământului de toate gradele.

D. D. ȚIPA—Buhuși

Caracterul: temelia societății.

„Viața omului numai atunci e prețioasă când urmărește un ideal“... L. R.

Pătrunzând în adâncimea realității lumii, constatăm că viața e o luptă aspră pentru izbânda binelui și'n această luptă omului îi revine datoria de-a inova mijloace sistematice, materiale și morale, de acțiune spre a realiza binele și totodată îi este destinată și putința de-a cuceri culmile desăvârșirii.

În arhitectura solidă a legilor umanitare, transmise prin serii ori prin tradiție, care sprijină edificiul economic, politic, cultural religios și național, dacă-i slăbită esența etică și-i îndoelnică puterea de aplicare, atunci se elatină organismul social și-i anemică morala publică...

Trecutul istoric al nației, prin glasul de veacuri al dreptului național, a împins generațiile la luptă, având ca principalul mijloc de echilibru progresiv, munca afișată ca act de conștiință, realizată rodnic până la generația eroică, care a dat și victoria totală. Această energie valorificată a spiritualizat masele și le-a mișcat spre ideal. De atunci s'a precizat de sociologi că în sufletul viitor al organismului social, trebuie sădită prin toate mijloacele psihice conștiința consolidării sufletului națiunii prin valorificarea justă a muncii rodnice activată în domeniul agricol, industrial și economic. Totodată din activitatea multiplă a vieții, generația postbelică să-și urzească un ideal constructiv, care să orienteze conștiințele și să înflăcăreze inimile. Ţelul trudoilor colective fiind organizarea fericită a vieții publice, pentru această realizare trebuie să fie determinată îndrumarea și fixată convingerea în fiecare

individ prin care să fie înțeleasă continua luptă a vieții întru întronarea adevărului și a virtuților. Distrugerea egoismului bolnav al secolului și canalizarea materialismului, suut intrări sigure spre armonia integrală a societății. Catastrofa umană, războiul naționalităților, a fixat un zid enorm între concepțiile idealismului unei generații și dezorientarea credințelor și acțiunii altei generații. O epocă numără caractere, altă epocă afirmă capacități. Acuma, în majoritatea tineretului, se relevă o deosebire vizibilă între gândire și faptă. Avântul traditional, credința și răbdarea, lipsesc aproape total. Descurajarea în muncă, ateismul și graba în realizări, domiează sufletele reformate și puțini i-au aminte că lumea scoboară spre primejdie.

Pentru că e categoric că ținta unei națiuni este în desăvârșirea unei generații care să stăpânească viitorul, de aceea se cere să pregătim tineretul — insuflându-i un crez și formându-i un caracter. Un patriotism viu, entuziast și chiar exagerat trebuie să circule în tineret, să-l îndemne la acte de eroism, fără reclamă și fără preocupare. Și acest simțământ tot exemplele îl va împuternici.

Invățătura, meșteșugul tuturor științelor, va descoperi tainele naturii și ale vieții, va lumina mintea omenească ca să priceapă însemnătatea lumii, însă nu va sădi în inime floarea virtuților, nici va desăvârși caractere. Educația voinței și a simțimentelor e temelia principală. Prin aceasta se sprijină societatea și din ea se speră obținerea armoniei sociale. Ca rezultat pozitiv: pedagogii cu renume mondial se trudesă să obțină exemplare caracteristice cerințelor veacului.

Toată erudiția moralistilor și sociologilor caută să evidentieze procedeele și concepțiile cele mai eficace, care să promoveze educația caracterului.

În frământarea religioasă și culturală se luptă aproape steril, biserica și școala să pregătească o generație cu spirit nobil și dornic de acțiune, care să înfățișeze tipul etic și estetic românesc. Dar pe când unii își fărâmițează sufletul răsădind și deșteptând virtuțile strămoșești, cei mai mulți și autorizați (prin legi sau voințe arbitrare) zdrențuesc caracterele, schimonosesc sufletele și încurajează viciile. Pentru unii s'au elaborat rapid și în spirit revoltător legi cu sancțiuni severe și s'indicați a rămâne mereu răspunzători de scăderea morala a societății, pe când ceilalți, speculatorii de conștiințe și perversitorii de caractere (editorii de pornografii și monstruoziități literare) în văzul tuturor și cu aureolă de esteti ai culturii își fac nesupărați de legi, comerțul lor de zărafi intelectuali, insultând virtuțile și bunele moravuri, îmbolnăvind sistemul de gândire și insuflând o nouă și primejdioasă concepție asupra luptei pentru obținerea fericirii în viață, în lume, în natură. Se răstoarnă principiul respectului față de trecut și credință. Se socoate cinstea o hairă incomodă care strânge și supără. Sunt atâtea exemple de dat, care să evidentieze slăbiciunea sancțiunilor absurde ce se aplică pentru nimicuri cu cruzime și pentru fapte grave, cu indulgență.

Sistemul acesta pare a se întrona în vitalitatea organismului social; orice reacțiune a dreptății e umilă și fadă.

Din muncă să se facă un act de conștiință — e punctul inițial în prosperarea civică muncă înviorează spiritul și împuternicește energia fizică, înlăturând din suflet patimile și din trup trândăvia...

M. D. STAMATE

Sentimentul inferiorității la copil.

Nu e o problemă nouă. Dar, totuși ne dă de gândit, urmând a ști ce să facem pentru a înlătura obstacolele ce se vor ivi, în studiul individualității școlarului.

Sentimentul inferiorității e una din bo'ile mintale mai frecvente la copii și mai rar întâlnită la adulți. N'are origine atavică nici ereditară. Uneori e consecința unor slăbiciuni spirituale sau a unor defecte fizice: în alte cazuri se naște numai sub influența sugestivă a mediului social, fără ca individul să aibă vre-un defect sufletesc sau fizic.

Boala se naște în a doua copilărie (7—12 ani), uneori mai târziu, când copilul se găsește pe sine în mediul înconjurător și se compară cu alți indivizi de vârsta lui.

În aceste două cazuri amintite mai sus, boala se complică, dacă are mediu favorabil. Dacă individul are unele defecte, și le găsește singur, ideia inferiorității e spontană.

Auto-sugestia se pune în funcțiune, atrofiindu-i și funcțiunile sufletești normale.

În acest caz dacă nu se iau măsuri, individul va deveni un anormal, victimă sugestiei sale personale. În cazul al doilea, boala se naște numai prin sugestie. Se știe că senzibیلی sunt mai sugestibili, dar se poate întâmpla că și un sanglinic recalcitrant să cadă victima ei.

Cazul acesta se întâmplă numai în familiile ignorante, mai ales la sate. Sunt părinți care, în momente de nevrozitate, din răsbunare asupra copiilor lor, le atribue epitete de inferioritate, prostindu-i și sugerându-le anumite slăbiciuni, cari, repetându-se des, devin idei fixe. Din acest moment ideia fixă începe să-l predomine și în mod succesiv îl subminează. Germenul inferiorității e în continuă desvoltare. Judecata lui slabă se luptă cu sofisme, cari toate înfățișează micimea lui, micșorându-i amorul propriu.

Își mai sugerează singuri slăbiciuni. Acestea se accentuează mereu. Începe să vadă în semenii săi niște uriași, niște oameni de o mentalitate superioară, iar pe sine se vede un inferior muritor, cu existența inutilă. Materia acestei slăbiciuni mintale e aceeași la toți pacienții. Ea constă în disprețul eului și supra-evaluarea semenilor. Lipsa de certitudine în hotărâre și acțiune. Chiar ideile superioare apărute în centrul conștiinței bolnavului, rămân simple dileme în sens inferior. O notă caracteristică este și lupta cu sine însuși. E o complexitate de sugestii și auto-sugestii distructive.

Simptomele variază ceva după temperament.

În general au nota melancoliei. Tăcere, o supunere oarbă. Bolnavul se izolează de colegii săi. Stă mai mult singur, sau în cercul inferiorilor. Ocolește copiii agresivi. Când totuși este atacat, nu se apără. Reacționează numai prin sbucium sau plâns. Pacientului nu-i place jocul.

În școală e atent, dar când i se cer păreri personale găngăvește fără înțeles, sau nu răspunde deloc.

La problemele deslegate cu clasa răspunde f. rar, și atunci fără certitudine. Inițiativa îi lipsește.

În toate manifestările lui se închipue și chiar pare un nenorocit. Boala se poate determina prin metoda de observare directă și indirectă. (Metode pentru studiul individualității de I. C. Petrescu). E principal să nu se facă confuzii cu temperamentul melancolic sau cu alte cazuri de anormalitate.

Pentru a ne feri de confuzii, să se știe că boala aceasta are un leac : e sugestia. Precum microbii patogeni vindecă bolile la cari dau naștere, astfel și sugestia vindecă bolile care se nasc sub influența ei.

Copilul bolnav de sentimentul inferiorității, la primele încurajări va da semne de convalescență.

Exercitând asupra pacientului o influență sugestivă, în sensul ridicării valorii lui personale, dacă nu e f. gravă, în timp mai îndelungat se va reface complet.

Cazurile grave sunt curabile nu mai prin hipnotism, psiho-analiză etc ; deci le vom da în seamă medicilor specialiști în cunoașterea și tratamentul bolilor mintale.

IOAN POPA
Arămoaia—Talpa

Să-i căutăm...

Sub un cer mohorât, al unei seri de Ianuarie, în fața unei case sărăcăcioase, dela margina mahalalei apusene a Fălticenilor, cu acoperișul topilat, ca un simbol al unei supreme umilințe, cu prispa năruită, o fată cam de 15 ani, modela, din zăpadă, un chip omenesc.

Încălțată cu niște ghete enorme, bărbătești, cu talpa desfăcută, fără ciorapi pe picioarele de copil anemeiat, cu o rochiță de stambă decolorată de vreme și sub care se ghicia un trup firav, neîndeajuns de hrănit și cu părul în plete scurte, de culoarea cafelei prăjite, încadrînd o față ovală, fără expresie și pe care lipsurile de tot felul își întipăriseră urma, anonima de 15 ani lucra zorită la statuia de omăt.

În mijlocul drumului, în semicerc, stătea un grup care privea tăcut la mîna ce modela și scotea viață din uriașul bulgăre de zăpadă.

Am oprit sania din mers și-am privit și eu, alături de ceilalți spectatori, reprezentanți ai vârstei între 6 și 50 ani, femei și bărbați.

De obicei, când stau mai mulți inși, fără treabă, zboară glume, țîșnesc ironii ; aici, însă, toți cei de față stăteau tăcuți, sorbind cu ochi lacomi, mișcările nervoase ale mâinilor sculptoriței, care modela fără a se sinchisi de cei ce-o priveau.

Și'ntradevăr, simțeam și eu un fel de fascinare ce-o exercită asupra privirii, mîna artistei, acea mîna așa de slabă, de firavă, dar fermă în mișcări. Iar în tăcerea aceea, asemănătoare tăcerii ce domnește în templele păgâne, părăsite, fata își purta cu-atîta siguranță mîna, pe bulgărele rece, mîna protejată de-o mînușă ruptă, spre-a o feri de zgârieturi și pe care-o scotea din când în când, pentru a o încălzi cu suflul cald al gurii...

Așteptam și admiram. Și după aproape un sfert de oră, în fața căsuții sărăcăcioase, dela rohața Fălticenilor, răsărise, din zăpada fără viață, sub mîngâierile mîinei unei fete înfrățită cu mizeria, dar născută artistă, un bust de copilă, cu mîinile perfect modelate, făcînd la cot o grațioasă îndoitură, cu sîinii de-abia pronunțați, cu umerii atît de perfect modelați, încât, așteptam să se miște, par'că..

Odată această parte a corpului gata, se începu modelatul capului ; dar, cum aveam de mers drum lung, n'am mai putut aștepta și-am pornit înainte, lăsînd pe loc ceata de spectatori, să admire opera ce lua forme vii, sub ochii lor..

Și cum străbăteam drumul spre casă, adânc impresionat, am cugetat că ceea ce a fixat locului, în tăcere impresionantă, pe acei inși, bătrini și copii ceea ce m'a oprit și pe mine, cu toată eram așa de zorit, nu putea fi altceva, decât puterea miraculoasă a Artei și căreia, e peste putință a-i rezista. Această putere, acest suflu divin, cu care Creatorul a înzestrat pe copila din casa sărăcăcioasă, El a scos-o afară și nesocotind frigul și privirile stânjenitoare ale curioșilor și uitând sărăcia cotidiană a mesei, a căutat să jertfiască trudă, zeului stăpân pe sufletul său, modelând bulgărele de zăpadă, cu-atâta uitare de sine.

Atâta, măcar, dacă soarta n'a voit altfel cu dânsa!.

Și cum mergeam așa, prin seara căzută pe nesimțite,, îmi apărură vedenii în față: ..un atelier vast și'n fața unui bloc de marmoră de Carara, cu dalta și ciocanul în mână, cu niște ochelari mari, vedeam pe artista anonimă de 15 ani, o vedeam cum din marmora rece, scoate chipul Atenei..

Vedeam, apoi, bustul de zăpadă.. casa mizerabilă dela rohatca... ghetele enorme, rochița decoltată de vreme.. un vultur cu aripele frânte în pulberea unui drum..

* * *

Noi toți, cei risipiți pe ntregul întins al Țării, să căutăm pe cei peste cari Duhul Artei și-a lăsat harul, să-i căutăm pela margini de mahala unde-i durere multă și multă mizerie, să-i căutăm prin sătuce pierdute pe viroage de pâraie de munte, prin colibele cătunelor înghițite de orizonturi fără cuprins.. Să-i căutăm pe ei, inspirații, să le întindem mâna, să le mijlocim drumul spre daltă, spre bisturiu, spre lupă, spre penel, spre deslegarea atâtor taine ale Firii zgârcite.. Să le mijlocim drumul spre culmi, căci mâine, ei vor fi mândria Neamului.

GR. STURZU
Târzia—Baia

Invățătorul și cultura

Dat fiind rolul învățătorului ca factor politic social și cultural în educația cetățenească, trebuie să medităm serios la pregătirea lui sub toate raporturile, pregătire care să-l ridice la înălțimea chemării sale.

Ca să putem răspunde cu demnitate la această chemare, trebuie să muncim zi și noapte spre a ne consolida prin noi înșine o temeinică cultură generală, adăugând la puținele cunoștințe dobândite în școlă, noi cunoștințe în toate ramurile de activitate.

Consolidarea și înmulțirea cunoștințelor ce trebuie să le posede orice misionar, nu se pot realiza, decât printr'o muncă titanică.

Răsfoind literatura română și streină și cetind viața și opera oamenilor mari, rămânem uimiți, văzând că aceste mari personalități și-au câștigat gloria lumii, nu atât prin talentul lor, cât mai cu seamă prin voința și prin munca lor încordată.

Pentru a scrie „Răsboiu și pace“, Tolstoi a consultat aproape

cinci sute volumn de istorie. Există vre'o 12 manuscrise ale „Sonatei Kreutzer“, iar romanul sus amintit a suferit și el o duzină de revizii.

Deasemenea Flaubert, înainte de a scrie „M-me Bovary“ avea pe masa sa de lucru 114 volume, iar pentru a scrie „La Tentation de Saint Antoine“ consultase 249 volume. O mie cinci sute de volume cetise pentru a scrie „Bouvard et Pecuchet“, iar pentru ca să descrie un capitol din „M-me Bovary“ relativ la o gospodărie rurală, cetise plicticosul tratat despre „Creșterea și educațiunea artistică a cailor și vitelor coruute“, precum și 13 cataloage de gospodărie rurală, tot atât de plicticoase ca și niște tabere logaritmice.

Exemple de acestea nu le găsim numai în literatura streină, ci și în literatura română. Un Gr. Alexandrescu rămas de timpuriu orfan, s'a ridicat cu fabulele, împunsăturile și meditațiile lui, până la La Fontaine, Boilleau și Lamartine, numai datorită muncii sale prodigioase în domeniul literaturii și compoziției.

P. Ispirescu ca om al meserii sale de tipograf, a trecut încet și treptat prin toate fazele de ucenic, lucrător, șef de atelier, tovarăș și în urmă stăpân al tipografiei sale, numai datorită răbdării și activității sale neobosite. Ziua lucra în tipografie pentru a-și întreține familia formată din soție și 7 copilași, iar jumătate din noapte o petrecea cultivându-se și scriind frumoasele sale povestiri, până când a căzut ca trăznit de o congestie cerebrală, în dimineața zilei de 21 Noembrie 1887.

Cunoaștem viața și opera marelui Eminescu care cutreiera lumea purtând în geamantanul său operele lui Goethe, Schiller și ale lui Schopenhauer din care se instruia singur, în clipele sale de liniște și libertate.

Când am vorbit despre Ispirescu, Eminescu și alții că se instruiiau singuri și când am amintit despre Tolstoi și despre Flaubert cari consultau sute și mii de volume pentru a scrie o carte, ne ducem cu gândul imediat la bibliotecă. Biblioteca leagă pe învățător de cultură și deci ea nu poate lipsi din casa unui om cu dragoste de învățatură. Ea este singurul povățuitor în mediul îngust dela țară și singurul sprijin al învățătorului conștient de nobila sa chemare. În serile lungi de iarnă, la sărbători ca și în vacanțe, învățătorul trebuie să stea de vorbă cu biblioteca sa și să se instruiască singur, deoarece pregătirea învățătorului mai este și o condiție din punct de vedere al prestigiului corpului din care face parte. Contactul ce învățătorul îl are adesea cu persoane cu studii superioare, l-ar pune în situații critice atunci când convorbirea s'ar extinde și în alt domeniu decât cel școlar.

Pregătirea învățătorului nu trebuie să se mărginească numai la treptele formale și la câteva principii de învățământ... S'au văzut învățători cari n'au știut să spue titlul unei cărți literare sau pedagogice; atunci când comisiile examinatoare le-au solicitat aceasta.

Este dureros în veacul acesta să afirmăm acest adevăr, însă realitatea este mărturie sigură... Marele Goethe a spus că: „Nimic nu este mai păgubitor pentru școală, decât un învățător care nu știe mai mult decât trebuie să știe elevii săi.“

Mulți învățători se simt compromiși să afirme în societate că înainte de a intra în clasă, meditează asupra lecțiunei ce va preda elevilor și în consecință nici nu fac acest lucru. „Orele de pregătire

să fie ore de sărbătoare" spune Scharrelmann, iar d-l Nisipeanu spune că „Dacă în sufletul învățătorului, când meditează asupra lecțiilor lui, nu se coboară o parte măcar din starea aceea a pietății solemne care cuprinde pe un adevărat credincios când ia parte la o slujbă sfântă, dacă e îmboldit în meditarea lecțiilor numai de frica de legi și regulamente, ori într'un caz ceva mai fericit numai de sentimentul rece al datoriei, dacă își socotește cariera numai sub unghiul de privire biurocratic, funcționăresc, el nu va contribui cu adevărat la prosperarea țării lui.”

Posedând o temeinică cultură generală și un tact pedagogic desăvârșit, nu ne mai rămâne decât să fim punctuali și conștiincioși în împlinirea obligațiilor față de carieră și isbânda ne zâmbeste.

„Nu voi uita nici odată regularitatea matematică cu care intrau la curs profesori ca Tomoviceanu și Maiorescu, precum și grija și munca ce depuneau pentru a-și pregăti lecția” spune d-l N. Pandelea care l-a văzut pe Maiorescu cum își învăța cursul pe de rost, înainte de a intra în sala de studii. Iată ce înseamnă exemplul pentru elevi. O sfântă datorie avem de a ne consolida temeinic o cultură profesională și generală și atunci ne vom ridica prin noi înșine la demnitatea numelui de „învățător”, nume purtat de Mântuitor.

Pe lângă cultură, ne trebuie solidaritate și acțiune. Ori, constatăm că aceste două din urmă ne cam lipsesc.

Nici astăzi, după atâta timp dela înființarea „Asociației generale”, nu se găsesc toți învățătorii înscriși în asociație și mulți nici nu s'au abonat la revistele asociației generale, la revistele de cultură, sau la această revistă „Apostolul”, vădind prin acest fapt o lipsă totală de colaborare întru atingerea idealului de revendicare morală și materială către care năzuim.

Ne amețim de frumusețea vorbelor și n'avem curajul să'nlocuim vorba cu fapta noastră. Ne încântă ideea că școala pregătește viitorul țării, deși efectele școlii asupra muncii ce trebuie să se desfășoare pentru progresul acestei țări, nu tocmai se văd.

Ca să reușim în acest singur rost, trebuie neapărat să mergem pe drumul faptelor, să rămânem ca și în războiu, oameni de sacrificiu și să ne menținem cel puțin demnitatea morală printr'o continuă instruire pe tărâmul științei și prin exemplul ce vom înfățișa societății, aducându-ne aminte de versurile celui ce se odihnește sub umbra teiului sfânt la Belu:

„Dacă propria ta viață singur n'o știi pe de rost”

„Au să-și bată alții capul s'o pătrundă cum a fost?”

VASILE N. CIUBOTARU—Boboești

Fișa individualității școlarului.

Una din problemele mai însemnate a științei pedagogice de azi este —cunoașterea și respectarea individualității—.

Din experiențele și observațiunile făcute, s'a putut constata că sufletul copilului nu este la fel. Acesta este astăzi un adevăr bine dovedit. Deci avem de educat individualități diferite.

Principiul nou de care trebuie să ținem seamă astăzi în educație este principiul individualizării educației. Deși greu de pus în aplicare la școlile noastre primare, un educator convins și devotat trebuie să tindă către această țintă și pe cât va fi posibil, să înlăture greutățile.

Condiția primă, care i se cere unui educator, pentru a pune în practică principiul individualizării, este tocmai meșteșugul de a cunoaște individualitatea fiecărui copil.

După mai mulți pedagogi români (D-nii C. Rădulescu Motru, Gh. Gh. Antonescu, Gâvânescu) definiția acestei noțiuni este următoarea :

- 1. Individualitate este nota specifică înăscută a fiecărui individ.*
- 2. Ea este o unitate singuratică, care nu-și găsește indentitate în altă individualitate.*
- 3. Individualitatea este o realitate psiho-fizică, cu care orce individ se naște.*

De reținut este faptul că între individualitate și persona'itate se face confuzie. Pentru a ne edifica trebuie să cunoaștem : Individualitatea este ceva real, iar personalitatea ceva ideal.

Deși s'ar părea că studiul individualității este o problemă nouă, ea are însă un trecut destul de vechiu.

În antichitate : Pytagoras, Socrates, Juvennl ș. a. ținem seamă de ea, căci făceau oarecare examinare aceloră cu care aveau să lucreze.

În evulmediu : Soke, Ronssean, Pestalozzi ș. a. ne arată înscrierile lor destul de precis respectul individualității. Pedagogii moderni : Reins, Binet, Neuman, Dewey, Wund, Ellen Key, ș. a. aduc o mare contribuție în susținerea acestei probleme.

La noi D-nii Gh. Gh. Antonescu, C. Rădulescu Motru, Iosif Gabrea ș. a. deasemenea lămuresc și susțin această problemă.

Cercetarea individualității se notează în fișă.

Metodele care s'au întrebuintat la cunoașterea individualității, până a se ajunge la fișă, au fost : I. Metoda caracterologică, care cerceta caracterul. II. Metoda testelor, sau scara metrică a inteligenții, a lui Alfred Binet și Semion care au perfecționat-o.

Experiența pedagogică a dovedit că nici metoda caracterologică, nici metoda testelor, nu sunt suficiente pentru cunoașterea individualității. Ele s'ocupau numai de o parte a structurii sufletului omenesc și întrebuintau experionentul, negliind abservația pentru a face o cercetare complectă. Așa s'a ajuns la noua metodă a fișilor individuale, sau foile de observații și care se întrebuintează azi în toate țările.

Prin această metodă, copilul se cercetează asupra tuturor celor trei facultăți sufietești și a fizicului, nu numai prin experiment ci și prin observație, nu numai în școală, ci și în familie și în societate.

Orice fișă cuprinde de regulă cam aceleași capitole.

Prin notările din fișă se urmărește :

1. Cunoșcând individualitatea școlarului, vom putea face un învățământ mai interesant și activ.

2. Fișa arătând puterea fiecărui și precizând firea copilului român, vom putea cu ajutorul ei să dăm un învățământ după puterile școlărilor și tot adată un învățământ nașiana!

3. Fișa având consemnată în ea toate observațiile și toate experiențele despre copil, va putea fi clasificat mai exact, cum îl clasifică catalogul de azi.

4. Mai mult ca toate, fișa va ga indicațiuni precise pentru orientarea profesională de viitor a fiecărui copil.

Dacă pentru alcătuirea unei fișe se cer cunoștințe deosebite, pentru complectarea răspunsurilor dintr'o fișă se cere pregătire specială, care se dobândește, după cum arată D-l Prof. C. Rădulescu Motru în laboratoriile și seminăriile pedagogice depe lângă universități. Dar pe lângă pregătire, se mai cere și o muncă îndelungată și instrumente, (texte) etalonate necesare pentru a face o treabă serioasă

La această muncă suntem obligați de lege prin art. 118 și 119 iar în ceiace privește pregătirea și mijloacele necesare, trebuie să recunoaștem că ne lipsesc și deaceia să căutăm a le găsi.

Complectarea răspunsurilor la fișa individualității deși este o muncă grea pentru noi învățătorii, pentru motivele arătate, însă fiindcă ea este o lucrare absolut necesară pentru programul educației, avem datoria, dar trebuie să avem și dragostea care să ne îndemne pentru punerea în practică a acestui principiu.

Pentru aceasta trebuie să ne pregătim încontinuu, ca să fim în curent cu toate progresele pedagogice ale timpului.

Fiecare să facem dovada că suntem la înălțimea chemării și în ceiace privește pregătirea profesională și în ceiace privește conștiințiozitatea.

GH. BOANCĂ

Spicuri

A. Din articole nepublicate.

1. Dl Gh. Savinescu. Craioani, în articolul său „impresii și păreri în legătură cu un cerc cultural“, arată programul care s'a desfășurat la cercul cultural ținut la Magazia, descriind cadrul mizerabil în care s'a ținut ședința publică : într'un șopron din dosul unei case, care se zice că e școală, întrucât în acel sat nu se află un local propriu.

Ca toată intervenția făcută de conducătorii cercului, de a obține localul monumental al băncei populare ce se află în apropiere de așa zisa școală primară, nu s'a ajuns la nicio înțelegere, astfel că o manifestare culturală ca cea pela cerc, a trebuit să se țină în șopron.

Cu drept cuvânt serie îndurerat dl. Savinescu : „în timp ce satul este înconjurat cu păduri de brad de toate părțile, de două fabrici de cherestea și cu butuci ce stau deoparte și de alta a drumului, ea chibriturile, împiedicând aproape circulația, lipsa unui local de școală, demoralizează în primul rând pe colegii cari muncesc în condiții neprielnice și în al doilea rând scade

prestigiului „Statului în fața sătenilor.!” Cam aceeași situație e și la Craiova și în altă parte. Și-atunci a cui e vina? Statul nu face, căci lasă în sarcina comunelor clădirile de școli. Ori, comunele nu pot să întrețină nici școlile existente cu strictul necesar, necum să mai facă și clădiri. Așa se explică de ce școlile au rămas cu acelaș material didactic, cu acelaș mobilier de acum 30 ani. O părere bună pe care o dă D-l Savinescu, este și aceea a procurării de material didactic potrivit timpului în care ne găsim. Astfel nici azi, după 17—18 ani de la războiul întregirii, nu avem tablourile care să zugrăvească luptele de la Mărăști, Mărășești, Oituz etc.

Ce face Casa școalelor? Nu este timpul să reia activitatea de dinainte de război?

2. Dl C. Mercore, inv. Podoleni—Baia într'un scurt articol îndeamnă colegii la răspândirea pomilor în satele și la școlile unde profesază. Descrie impresiile dintr'o călătorie prin sate lipsite de livezi, unde în arzătoarele zile ale lui Cuptor, bătrânii, bolnavii și copiii sunt nevoiți să stea în umbra tindei casei, căci ei nu au parte de umbra pomilor din grădină și nu cunosc gustul fructelor dulci și răcoritoare. „O școală fără flori, fără pomi, fără umbră, aduce a pustiu, pe când o școală înconjurată de o grădină de pomi este mai atrăgătoare, mai căutată”. În grădina de pomi, avem o sală de clasă, laborator, muzeu natural, școală în aer liber, câmp de experiență. Aici se învață disciplina prin libertate, aici se observă cu folos atâtea fenomene.

Articolul se termină cu îndemnul de plantare de pomi la școală, la biserică, în sat, pe zonele drumurilor, oriunde, căci prin aceasta se pot face raiuri de frumusețe și comori de bogăție.

Indemnul acestui înamorat de pomi, merită toată atenția.

B. Cărți.

1 A apărut al doilea roman a tânărului T. C. Stan, cu Titlu „Eu” Tina și Adam”, editura „Cugetarea”.

Ațiunea se petrece la Tg. Neamț. Scris într'o limbă aleasă și plăcută, are darul să te farmece și să te țină încordat până la sfârșit. Cu acest roman, județeanul nostru se plasează hotărât pe drumul literaturii noastre, apreciat de criticii și literații cei mai de seamă.

Concursul

de „Compuneri libere-illustrate”.

deocamdată numai cu elevii din clasa IV-a de la școlile primare din județ, —anunțat în numărul trecut al revistei,— se amână pentru luna Mai a. c.

Subiectul nu-l anunțăm, cum am scris în numărul trecut, deoarece intenționăm a concentra în Piatra-N. elevii candidați și a-i pune să lucreze în fața noastră

Cu acest prilej, —comitetul nostru,— se va îngriji ca elevii să poată lua o masă comună, să-i fotografiem și apoi să-i conducem a vizita orașul în tot ce-i interesează pe copii.

Participanții vor fi numai din clasa a IV-a și îmbrăcați în costum național, pe cât se poate.

Rugăm pe domnii colegi care predau la clasa IV-a să ne comunice numele elevilor din clasele d-lor care ar putea călători la Piatra-N. **pe cont propriu** spre a participa la concurs, cunoscând că nu pot lua parte decât cel mult trei elevi dintr'o clasă.

Vrem să dăm acestui concurs un caracter de sărbătoare școlărească și de aceea rugăm colegii și colegele să-și pună tot interesul și sufletul pentru buna reușită a concursului.

Deasemeni îi rugăm a ne comunica până la **20 Aprilie a. c.** cel mai târziu, numele participanților elevi.

Elevii de la țară, dela mai multe școli pot veni în căruțe conduși de către un învățător

Data exactă și alte amănunte în numărul viitor.

Până atunci așteptăm încă păreri

Comunicările le faceți revistei pe cărți poștale sau prin direcții

„APOSTOLUL”

Dela ad-ția și redacția revistei.

1. Potrivit planului de activitate, u ma ca din sularul depe Februarie, să se rețina a II-a rată a abonamentului pe primul an al revistei noastre. Această rată a fost reținută fusă din salarul de pe luna Martie. Rugăm pe d-nii delegați cari au primit foile de abonați și n'au vărsat sumele, să le verse la administrație, odată cu înapoieiea statelor de salar semnate.

2. Ținem să arătăm și de data aceasta dificultățile ce ni le face delegatul cu plata salarului la Buhuși nici acum n'a vărsat sumele reținute pentru rata I a abonamentului, deși a fost personal rugat

Intrucât mulți din colegii din această circumscripție ne-a arătat că li s'au reținut abonamentele, am făcut cunoscut autorităților școlare să cerceteze și să ia măsuri pentru a nu se mai repeta aceste incorectitudini.

3. Intrucât la redacție s'a primit mult material pentru publicat, am amânat publicarea „Cronicei”. Deasemeni rămân încă articole de publicat în numărul viitor.

Rugăm însă colaboratorii noștri să ne trimită articole scurte (maximum 4 pagini de caet) scrise citeț și cu înțeles. Primim unele articole din care nu știi ce să alegi. Mai multă atenție la construirea frazelor și fixarea ideilor. Chiar dacă revista noastră este provincială, nu ne putem prezenta oricum, căci în ea se oglindește nivelul de cultură al nostru și ea intră pe mâini care ne judecă și ne apreciază.

4. Rugăm cititorii noștri abonați, să răspândiabcă revista și la prietenii cari nu s'au abonat încă.

Incepând cu No. 7 putem primi încă noi abonați. Doritorii să ne scrie din timp.

RECENZII**Crimă și pedeapsă**

de DOSTOEVSCHI

Orice operă este interpretată în felul cum vede persoana care o citește. Și acest fel de a vedea, stă în strânsă legătură cu el psihofizic, gradul de cultură și modul de asimilare al fiecăruia. Pentru aceasta se nasc păreri diferite asupra unei cărți. Toți oamenii au o scântee, dar aceste scântee nu se aseamănă. De aici critica în orice direcție culturală, teorii care de care mai elocvente și cu motive de convingere mai puternice.

Fiecare însă rămâne convins de teoria a cărei germene există, în sufletul său. Deci dacă îmi iau îndrăzneala de a face recenzia unui roman psihologic din istoria literaturii universale, nu mă pot împăoa sufletește că sunt stăpân pe toată intenția autorului. Este o simplă părere individuală mai aproape sau mai departe de adevăr.

Felul de atunci problema psihologică este un unic în romanele universale. Planul, execuția și apoi remuscarea lui Rascolnicof sunt frământări de suflet ce-ți dă fiorii adâncului din inconștient.

Din alte opere a marelui romancier rus, se poate deduce că însuși Dostoevski a răpit viața unei fetițe depe când era student.

Motivele nu sunt bine cunoscute.

Și nu ar fi lucru de necrezut, căci numai unul care a trecut frazele de sbucium sufletesc așa cum a trecut Rascolnicof a putut crea o astfel de operă psihologică, pentru că întreg romanul nu este decât un adânc studiu psihologic care ne adâncește în taina spiritului. Aș pune o întrebare: Fondul Romanului nu cumva atinge moralul social? Câți studenți nu au astăzi o soartă și mai crudă ca a lui Rascolnicof? Este bine să ucidă pe acei cu care au conflicte bănești? Câte mii de crime s'ar înregistra zilnic?

Vom răspunde: studentul rus dela început ni se pare misterios. Dela început par'că ai începe să citești „Sărmanul Dionis” a lui Eminescu Rascolnicof nu este un om normal.

Pe această bază de anomalie el își clădește un sistem filozofic care-i aprinde creerii și când se vede în cadrul unei mizerii zdrobitoare, se hotărăște să se smulgă acestui mediu. Cum? Să ucidă pe cămătăreasă, să-i ia banii și obiectele amanetate. Filozofia sa fi șoptia că nu este nici o greșală a ucide pentru a-și ajunge un scop.

Deși invoacă puterea cerului, pentru a-l opri dela această faptă, totuși o comite. Se vede că puterea cerului nu i-a venit în ajutor. Se vede clar că tipul Rascolnicof este o ieșire din cadrul lumii obișnuite. Și pentru aceasta Dostoevski l-a însărcinat să omoare.

Deci fondul romanului nu-l putem caracteriza ca imoral atât timp cât eroul este anormal. Partea morală a romanului este remuscarea, căci studentul avea și clipe de luciditate când putea să judece sănătos, dar avea și momente când își pierdea conștiința.

În totul, romanul rămâne o adâncă psihologie, cu frumoase isvoare de oglindire a tăineler vieții.

Inv. VIERU-Bălănești

AVIZ.

Invățătorul C. Mercore din Pocoleni – Baia roagă pe colegii din Jud. Neamț să îndemne sătenii să-și procure pomi din pepiniera sa. Acolo unde se va lua un număr mai mare de pomi, se vor da pomi gratuit pentru școală. Cine voește lămuriri în privința pomilor și a grădinelor școlare, să se adreseze D lui Mercore care stă la dispoziția oricui.

Către colegii din jud. Neamț

Dacă n'ați trimis până acuma, sunteți rugat cu insistență să trimiteți, fotografia D-v. la „Albumul învățătorilor din jud. Neamț” pe adresa d-lui Victor Săndulescu, înv. Grumăzești-Neamț, împreună cu biografia respectivă, însoțite de suma de lei 40, costul clișeului.

Va fi o amintire frumoasă și e păcat ca D-v. să nu figurați într'o asemenea lucrare, unică în învățământul primar din acest județ

Se primește colaborarea oricărui membru al corpului didactic primar sau secundar, precum și a persoanelor ce sprijină cultura și învățământul primar. Subiectele tratate vor fi în sensul programului anunțat. Articolele vor fi scrise citeț, pe o singură pagină, în mărimea de $\frac{1}{4}$ coală.

Pentru a se putea publica articolele într'un singur număr al revistei, nu vor fi mai lungi de 4—5 fețe. Recenziile vor fi reduse la 2 pagini. Articolele nesemnate, nu se publică.

Manuscrisele nepublicate nu vor fi înapoiate. Articolele pentru publicat, se vor trimite până la 20 ale lunii.

Comitetul de conducere al revistei, își ia angajamentul că va scoate revista un an, oricare ar fi riscurile.

Apelează însă la concursul colegilor înțelegători.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA REVISTEI „APOSTOLUL”

C. Luchian, revizoratul școlar, Piatra-N.

La această adresă se vor trimite schimbul de reviste, cărți, manuscrisele, recenziile, precum și orice corespondență referitoare la redacția și administrația revistei.
